

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінального процесу

ФОНДОВА ЛЕКЦІЯ
з кримінального процесу

ТЕМА № 12

**ЗУПИНЕННЯ І ЗАКІНЧЕННЯ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ**

ПЛАН ЛЕКЦІЇ:

1. Підстави і процесуальний порядок зупинення та відновлення досудового розслідування

2. Форми закінчення досудового розслідування

3. Закриття кримінального провадження

4. Звільнення особи від кримінальної відповідальності

5. Звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру

1. Підстави і процесуальний порядок зупинення та відновлення досудового розслідування

Досудове розслідування може бути зупинене після повідомлення особі про підозру у випадку, якщо:

1) підозрюваний захворів на важку хворобу, яка перешкоджає його участі у кримінальному провадженні, за умови підтвердження цього відповідним медичним висновком

2) підозрюваний переходується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності і його місцезнаходження невідоме

2-1) слідчий суддя відмовив у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування;

3) наявна необхідність виконання процесуальних дій в межах міжнародного співробітництва

Мотивована постанова про зупинення
досудового розслідування

ВИНОСИТЬСЯ

прокурором

слідчим за узгодженням з прокурором

Копія цієї постанови надсилається:

потерпілому

стороні захисту

які мають право її оскаржити слідчому судді

Зупинене досудове розслідування відновлюється

постановою слідчого

постановою прокурора

слідчим суддею

1. Коли підстави для його зупинення перестали існувати:

- підозрюваний видужав,
- його місцезнаходження встановлено,
- завершено проведення процесуальних дій в межах міжнародного співробітництва

2. У разі потреби проведення слідчих (розшукових) чи інших процесуальних дій

у випадку скасування
НИМ
постанови про
зупинення
досудового
розслідування

2. Форми закінчення досудового розслідування

Прокурор зобов'язаний у найбільш короткий строк після повідомлення особі про підозру:

1) закрити кримінальне провадження, або

2) звернутися до суду з клопотанням про звільнення особи від кримінальної відповідальності, або

3) звернутися до суду

- з обвинувальним актом;
- з клопотанням про застосування примусових заходів виховного характеру;
- з клопотанням про застосування примусових заходів медичного характеру.

Форми систематизації матеріалів кримінального провадження

хронологічна

Послідовність розташування документів у матеріалах визначається датою їх складання або одержання. Ця форма найбільш поширена у невеликих за обсягом і кількістю епізодів справах.

змішана

У межах як хронологічної, так і тематичної груп документи можуть розташовуватись у хронологічному порядку, тобто можливе таким чином поєднання обох форм систематизації

тематична

Групування документів за обвинуваченими або за епізодами злочинної діяльності у багатотомних і багатоепізодних матеріалах кримінального провадження

3. Закриття кримінального провадження

Кримінальне провадження закривається якщо:

- 1) встановлена відсутність події кримінального правопорушення
- 2) встановлена відсутність в діянні складу кримінального правопорушення
- 3) не встановлені достатні докази для доведення винуватості особи у суді і вичерпані можливості їх отримати
- 4) набрав чинності закон, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою
- 5) помер підозрюваний, обвинувачений, за винятком випадків, коли провадження є необхідним для реабілітації померлого
- 6) існує вирок по тому ж обвинуваченню, що набрав законної сили, або постановлена ухвала суду про закриття кримінального провадження по тому ж обвинуваченню
- 7) потерпілий, а у випадках передбачених КПК України, – його представник відмовився від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення
- 8) стосовно кримінального правопорушення, щодо якого не отримано згоди держави, яка видала особу

Кримінальне провадження закривається судом:

1) у зв'язку зі звільненням особи від кримінальної відповідальності

2) якщо прокурор відмовився від підтримання обвинувачення,
за винятком випадків, передбачених КПК України

**Слідчий складає постанову про закриття кримінального провадження з підстав:
(ч.3 ст. 284 нового КПК України)**

1) встановлена відсутність події кримінального правопорушення;

2) встановлена відсутність в діянні складу кримінального правопорушення;

3) набрав чинності закон, яким скасована кримінальна відповідальність за діяння, вчинене особою

якщо в цьому кримінальному провадженні жодній особі не повідомлялося про підозру

4. Звільнення особи від кримінальної відповідальності

Підстави звільнення особи, яка вчинила злочин, від кримінальної відповідальності:

1) добровільна відмова при незакінченому злочині (ст. 17)

2) добровільна відмова співучасників (ст. 31)

3) дійове каяття (ст. 45)

4) примирення з потерпілим (ст. 46)

6) зміна обстановки (ст. 48)

5) щире розкаяння особи у вчиненні злочину і наявність клопотання про передачу її на поруки (ст. 47)

на підставі закону України про амністію і на підставі акта про помилування

Звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення кримінального правопорушення здійснюється судом.

Підозрюваному, обвинуваченому, який може бути звільнений від кримінальної відповідальності, повинно бути роз'яснено:

1. сутність підозри чи обвинувачення

2. підставу звільнення від кримінальної відповідальності

3. право заперечувати проти закриття кримінального провадження з цієї підстави

5. Звернення до суду з обвинувальним актом,
клопотанням про застосування примусових заходів
виховного чи медичного характеру

Визнавши зібрані під час досудового розслідування докази достатніми для складання обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів виховного характеру або клопотання про застосування примусових заходів медичного характеру, прокурор зобов'язаний:

1. повідомити підозрюваному, його захиснику, законному представнику та захиснику особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру, про завершення досудового розслідування та надання доступу до матеріалів досудового розслідування

2. надати доступ до матеріалів досудового розслідування, які є в його розпорядженні, в тому числі будь-які докази, які самі по собі або у сукупності із іншими доказами можуть бути використані для доведення невинуватості або меншого ступеня винуватості обвинуваченого, або сприяти пом'якшенню покарання

3. надати доступ та можливість скопіювати або відобразити відповідним чином будь-які речові докази або їх частини, документи або копії з них, приміщення або місця, якщо вони знаходяться у володінні або під контролем держави, і прокурор має намір використати відомості, що містяться в них, як докази у суді

Про відкриття сторонами матеріалів прокурор повідомляє:

потерпілого, після чого останній має право знайомитися з ними

Про відкриття сторонами матеріалів повідомляються:

цивільний позивач, його представник та
законний представник,
цивільний відповідач, його представник,
після чого ці особи мають право ознайомитися
з ними в тій частині, яка стосується цивільного позову

Обвинувальний акт складається:

слідчим, після чого затверджується
прокурором

прокурором, зокрема якщо він
не погодиться з обвинувальним
актом, що був складений слідчим

Обвинувальний акт підписується слідчим та прокурором,
що його затвердив, або лише прокурором,
якщо він склав його самостійно

До обвинувального акта додається:

- 1) реєстр матеріалів досудового розслідування
- 2) цивільний позов, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування
- 3) розписка підозрюваного про отримання копії обвинувального акта, копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування, і реєстру матеріалів досудового розслідування
- 4) розписка або інший документ, що підтверджує отримання цивільним відповідачем копії цивільного позову, якщо він був пред'явлений під час досудового розслідування не до підозрюваного

**Надання суду інших документів
до початку судового розгляду забороняється**